

สารนิพนธ์เรื่อง	ปัญหาการบังคับให้ผู้ก่อมลพิษจากวัตถุอันตรายดำเนินการขจัดมลพิษ และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม
คำสำคัญ	วัตถุอันตราย/คดีสิ่งแวดล้อม/ขจัดมลพิษ/ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม
นักศึกษา	ปิยชน ธรรมชาติ
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ดร.นิสิต อินทมาโน
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายธุรกิจ
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2560

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ได้ศึกษาแนวคิด และทฤษฎีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับให้ผู้ก่อมลพิษจากวัตถุอันตรายดำเนินการขจัดมลพิษและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม โดยศึกษากฎหมายในประเทศไทยและต่างประเทศเกี่ยวกับกระบวนการ ขั้นตอน หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ รวมทั้งการพิพากษาคดีของศาลในการบังคับผู้ก่อมลพิษให้ขจัดมลพิษและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม เพื่อปรับปรุง พัฒนากฎหมายของประเทศไทยให้กระบวนการในการบังคับคดีแพ่งเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในการบังคับให้ผู้ก่อมลพิษขจัดมลพิษและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาพบว่ามีปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการบังคับให้ผู้ก่อมลพิษขจัดมลพิษและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม 3 ประการ ได้แก่ ปัญหาความไม่ชัดเจนของกฎหมายในการกำหนดกระบวนการในการขจัดมลพิษและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม ปัญหาข้อจำกัดของศาลในการพิพากษาคดีเพื่อบังคับให้ผู้ก่อมลพิษจากวัตถุอันตรายดำเนินการขจัดมลพิษและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม และปัญหาเกี่ยวกับหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจในการบังคับคดีให้ผู้ก่อมลพิษจากวัตถุอันตรายดำเนินการขจัดมลพิษและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม เนื่องจากบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งบัญญัติหลักเกณฑ์ในการบังคับคดีไว้เพียงหลักเกณฑ์ทั่วไป โดยไม่ได้กำหนดกระบวนการขั้นตอนที่จะบังคับผู้ก่อมลพิษให้ดำเนินการ นอกจากนี้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ได้กำหนดไว้เพียงเฉพาะเรื่องความรับผิดชอบของผู้ก่อมลพิษ โดยขาดบทบัญญัติเกี่ยวกับกระบวนการในการขจัดมลพิษและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมเช่นเดียวกัน รวมทั้งปัญหาเกี่ยวกับหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ที่จะบังคับคดีให้ผู้ก่อมลพิษขจัดมลพิษและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม ซึ่งแตกต่างจากกฎหมายของต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศฟินแลนด์และเครือรัฐออสเตรเลียที่ได้กำหนดกระบวนการขั้นตอนในการ

บังคับผู้ก่อมลพิษและหน่วยงานที่รับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน ทั้งยังมีบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการใช้
ดุลพินิจของศาลในการพิพากษาคดี เพื่อให้การบังคับให้ผู้ก่อมลพิษจัดมลพิษและฟื้นฟู
สิ่งแวดล้อมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น สารนิพนธ์ฉบับนี้มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการแก้ไขเพิ่มพระราชบัญญัติส่งเสริม
และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ซึ่งเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม
โดยตรง โดยเพิ่มบทบัญญัติที่กำหนดกระบวนการในการบังคับให้ผู้ก่อมลพิษดำเนินการจัด
มลพิษและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม กำหนดหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจในการบังคับคดี
ดังกล่าว รวมทั้งเพิ่มบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจของศาลในการพิพากษาคดีเพื่อให้การ
บังคับให้ผู้ก่อมลพิษจัดมลพิษและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมมีผลโดยสมบูรณ์